

. . . Det udgik fra en rigtig Forstaaelse af Virkeligheden, at de fintfølede og i deres dybsindige Visdom saa skønhedselskende Grækere tillagde deres Guder, deres levendegjorte Idealer, en evig Ungdom! Ikke for intet priste de Achilles lykkelig, at han i sin fulde ungdommelige Manddomskraft blev borttrykket fra Livet.

. . . Saa vidt jeg véd, har ogsaa Digtere til alle Tider tilstaaet og beklaget Alderdommens Besværligheder. Homer lader aldrig Nestor tale om sin Alderdom uden med Beklagelse over, at han ikke mere er den, han tidligere var, og han ledsager overhovedet altid denne Alder med Tillægsordene: »sørgelige, trykkende, besværlige Alderdom!«

I Aristoteles' Rhetorik falder den dybsindige græske Tænkens Dom, idet han afvejer Fortrinene ved de forskellige Aldere, ingenlunde ud til Fordel for Alderdommen, men afgjort til Fordel for Ungdommen og den modne Mandsalder, hvilken sidste han lader slutte med det fyrretyvende Aar. Om denne Livsalder udtaler han, at den forener alle de heldige Egenskaber, som hos Ungdom og Alderdom optræder adskilte; at den i det rette og passende Maal besidder, hvad hin har formeget af og denne for lidt.

. . . Den gamle Walther von der Vogelweide udbryder i den rørende Klage, som Jakob Grimm i sin Afhandling om Alderdommen anfører: »O weh, wohin sind verschwunden alle meine Jahr! Ist das Leben mir geträumet oder ist es wahr!« —*)

. . . Og for atter at komme tilbage til den store Aand, som vi i næsten alle Retninger maa tillægge det dybeste Kendskab til den menneskelige Natur indenfor vore nuværende Tilstande, for at komme tilbage til Goethe, hvor siger han ikke som med et Suk: »Keine Kunst ist's alt zu werden, es ist Kunst es zu ertragen.« —**)

. . . Alderdommen er for de forskellige Mennesker en aldeles forskellig Ting. Efter min Mening vil de højere begavede og mere udviklede Naturer i aandelig Henseende lide mere under Alderdommen, føle den dybere og tungere end den store Masse, for hvem den mulig endog kan byde en Udsigt til en bedre Livsaften . . . Da de menneskelige Naturer stedse vil vedblive at være forskellige, saa vil de rolige, til Studeren og Tænkning tilbøjelige Mennesker lettere bære Alderdommen end de, i hvis Lod det falder at skulle handle, lede og styre. Ogsaa den troende, der føler sig overbevist om den personlige Udødelighed, vil med mere Ro

*) O ve, hvor er alle mine Aar svundne hen? Har mit Liv været en Drøm, eller er det Virkelighed?

**) Det er ingen Kunst at blive gammel, men det er en Kunst at bære det.